

- پوشش زنان ایران در ۴ و ۵ هجری قمری

اطلاعات دقیقی در دسترس نیست + به نظر می رسد لباس از دوزان های قبل ثابت و بدون تغییر باقی مانده است + چادر و مقنعه تقریبا با شمایل امروزی از این دوران باقی می ماند.

اجزا اصلی لباس زنان در قرن ۴ و ۵ هجری قمری

الف- تونیک (پیراهن) ب- جبه یا قبا (روپوش) ج- سروال (شلوار) د- کت یا ارخالق

ه- کمر بند و شال

و- پوشش سر

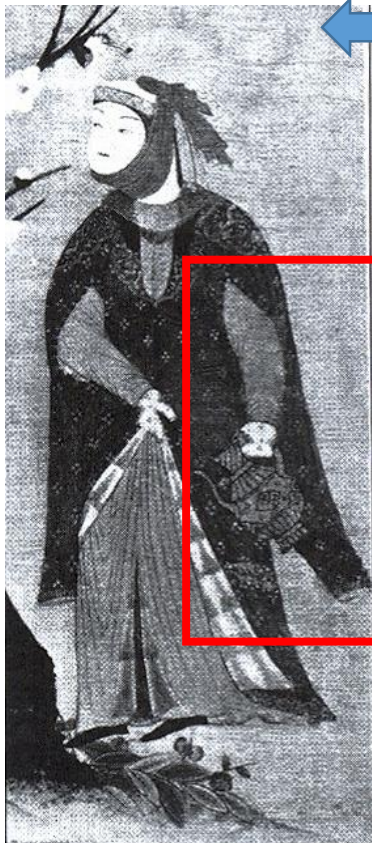
ز- پوشش پا

پوشش سر شامل: ۱- کلاه ۲- عمامه و دستار ۳- تاج و دیهیم ۴- مقنعه و چادر

پوشش پا: ۱- جوراب ۲- کفش

الف- تونیک (پیراهن)

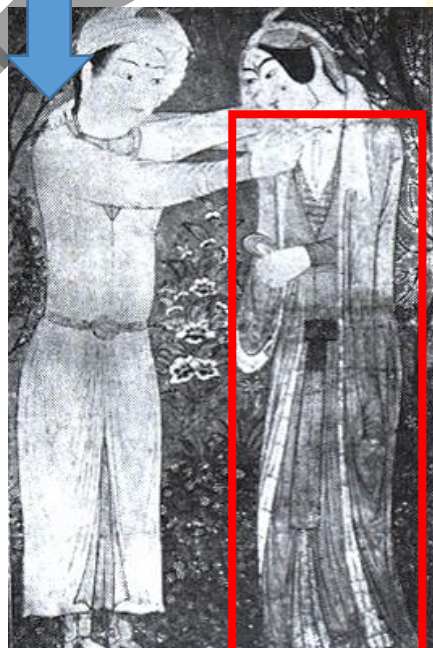
جلو بسته یا جلو باز + یقه گرد + آستین بلند + آستین چسبان به بدن + بلند (تا زیر زانو) + مشابه پیراهن مردان

ب- جبه یا قبا (روپوش)

جلو باز + در کمر با شال بسته می شود + بسیار بلند + با حاشیه های تزئینی + بدون آستین یا آستین کاذب

قبا تقریبا پیراهن جلو بازی است که بر روی تونیک پوشیده می شود (از نظر فرم و شکل همسان هستند) + قد تونیک از قبا یا جبه کوتاه تر است و در زیر آن مخفی می شود.

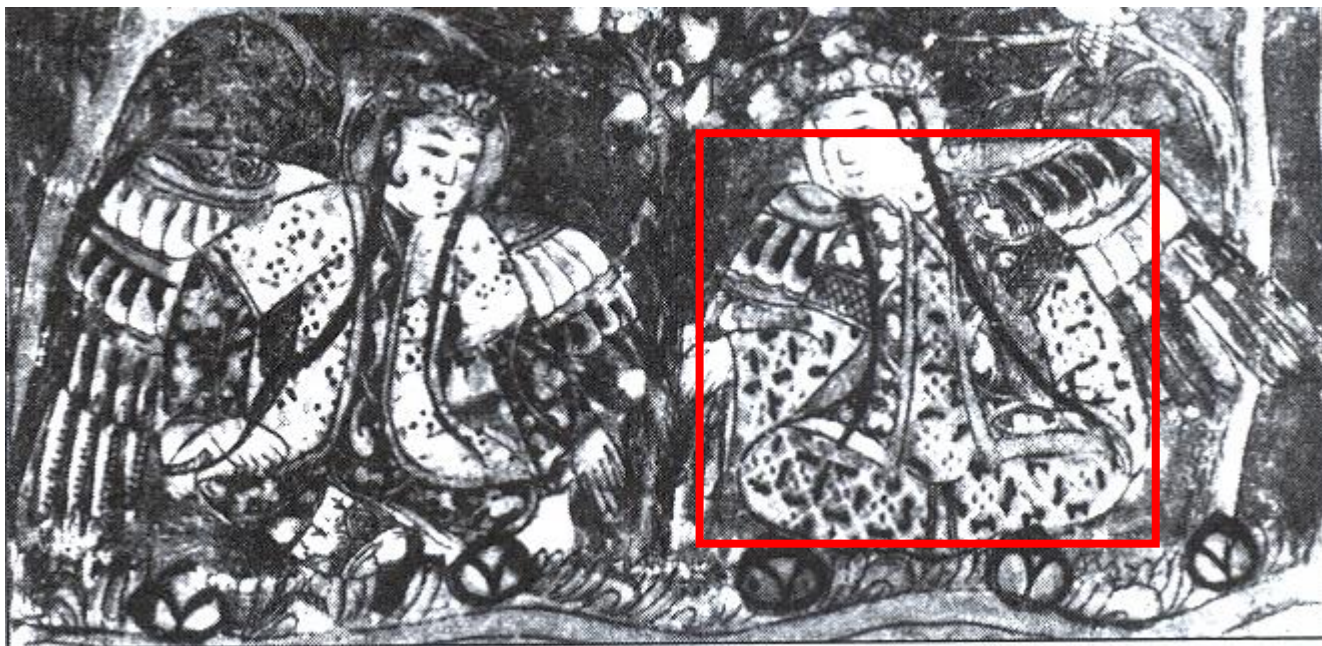
ج- سروال (شلوار)

گشاد + در مچ پا تنگ بسته می شود (سندبادی) + در هنگام سوار کاری با رانپا پوشیده می شود.

د- کت یا ارخالق

مشابه ارخالق مردان + اما بلند تر + ابریشمی + شبیه حالت کت یا نیم تنه رویی مانند به خود می گرفته است (تا کمر).

ه- کمر بند یا شال

مانند و مشابه کمر مردان + اما با قلاب های بیشتر و مرصع تر + کمی بهن تر

و- پوشش سر

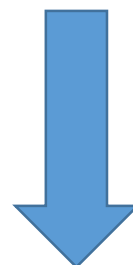
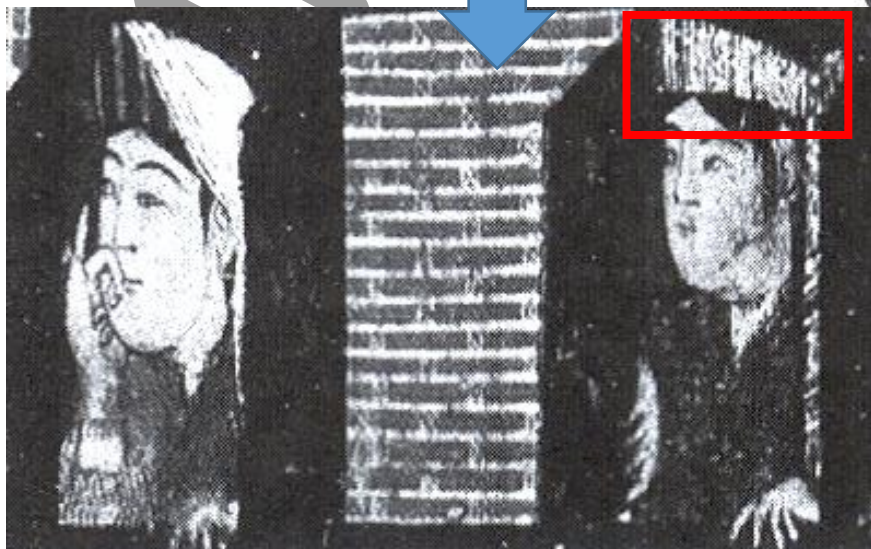
و- ۱- کلاه

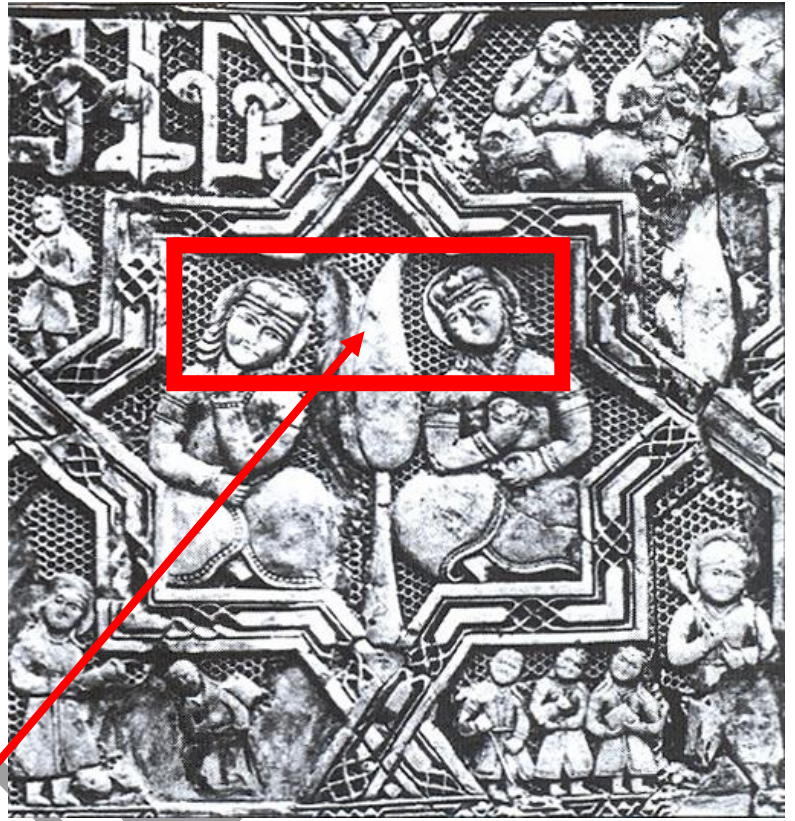
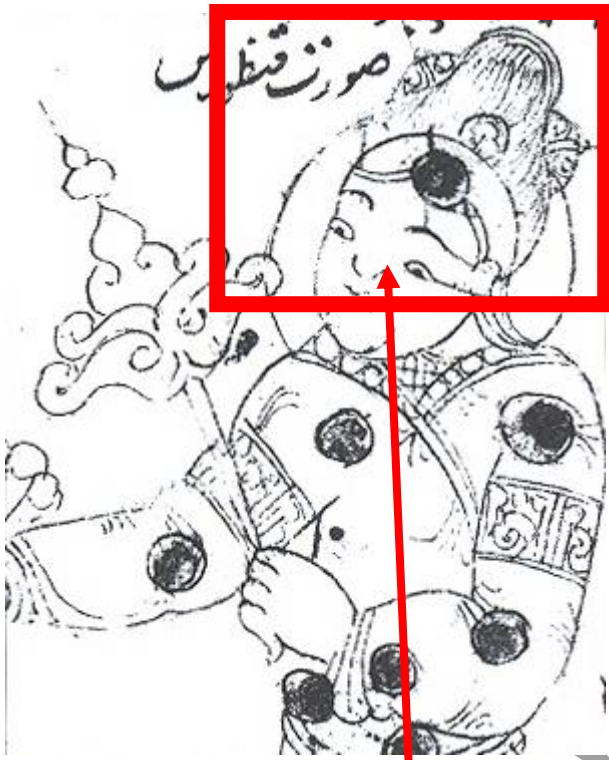
دارای کلگی رو به جلو + نیم دایره + تزئینات فراوان + مورد استفاده مستخدمین بوده است.

و- ۲- عمامه و دستار

مطبق + دنباله دار + بعضا دستار دور کلاه پیچیده می شود + بعضا قبه در بالای پیشانی وجود دارد.

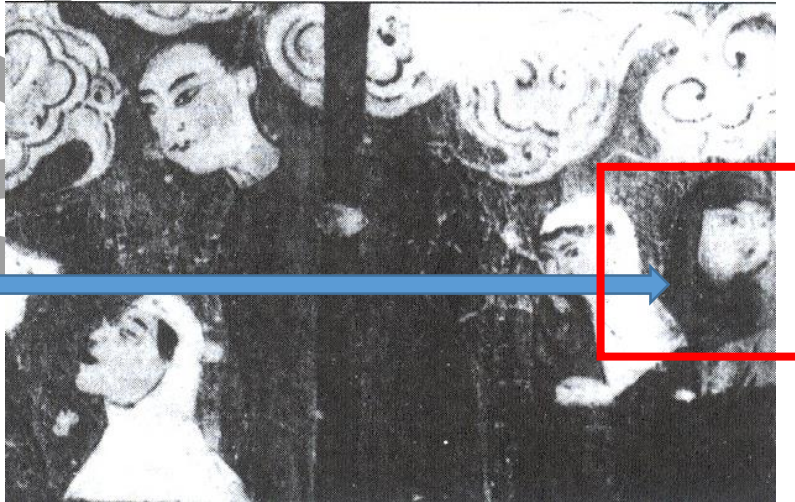

مطبق قبه

و-۳- مقنعه

تمام شانه و سینه را
می پوشاند + رنگ
متداول سفید روشن
یا سرخ تیره

و-۴- چادر

عمدتا به رنگ های زرد، آبی و سیاه + همراه
با روبند ابریشمی استفاده می شده است +
مقنعه در زیر آن بوده است.

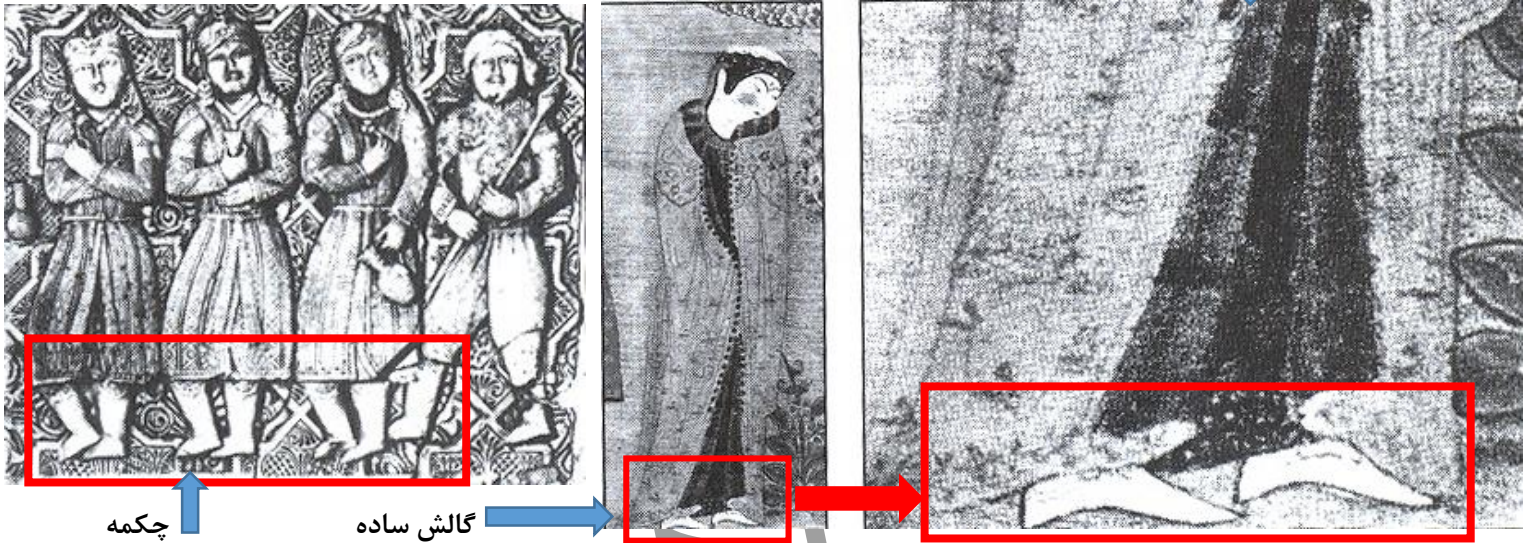
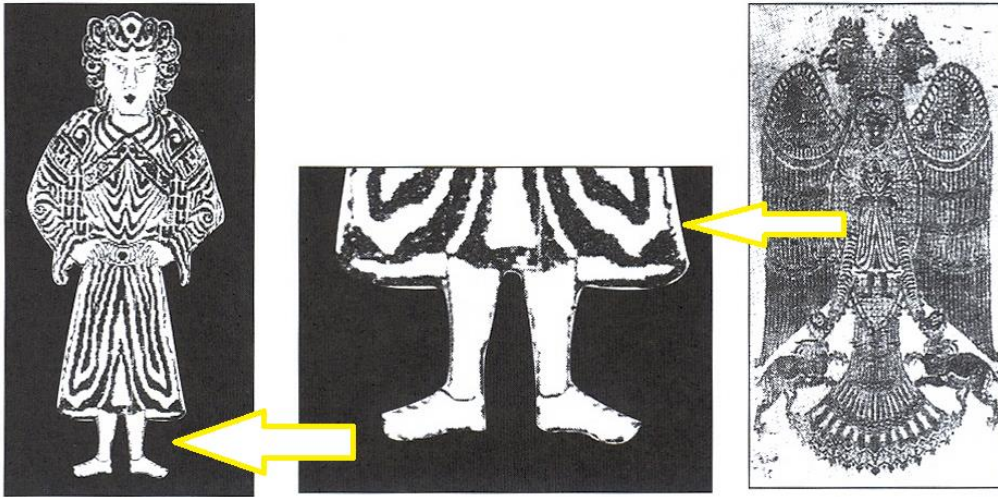
و-۵- تاج و دیهیم

کمتر استفاده می شده است + بیشتر توسط
ترکان استفاده می گردیده است.

ز- پوشش پا

جوراب : کوتاه یا بلند + اغلب ابریشمی
 کفش : ساده و گالش مانند + چکمه و نیم چکمه (بوت) هم بعضا استفاده می شده است.

چکمه

گالش ساده

پوشاک مردان ایلخانی و تیموری

دارای نه (۹) قسمت اصلی می باشد

الف- پیراهن بلند

ب- پیراهن زیر

ج- قبا (تن پوش رو)

د- جبه

ه- عبا و ردا

و- سروال یا شلوار

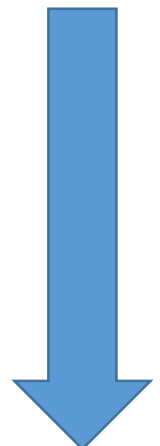
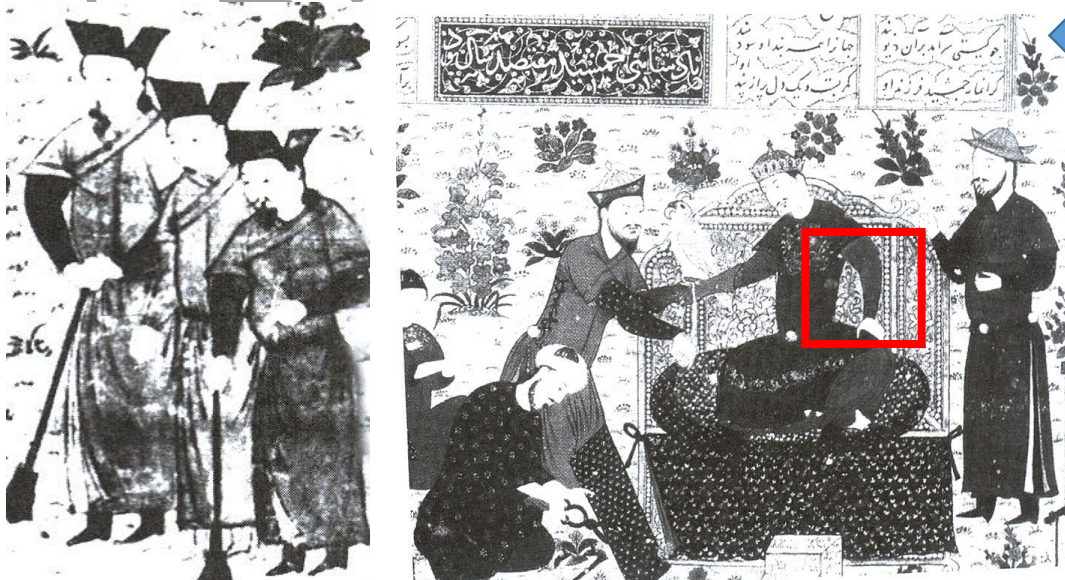
ز- کمر بند + شال + دستکش

ح- پوشش سر

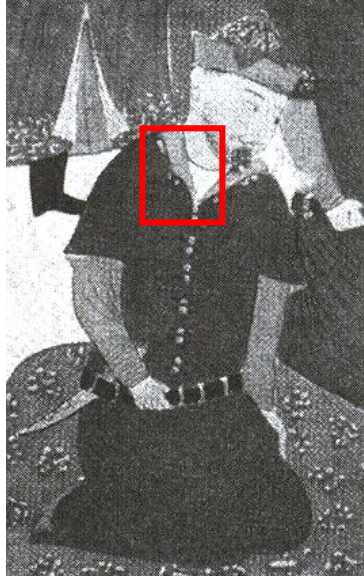
ت- پوشش پا

الف- پیراهن بلند

به بلندی قبای رویی + آستین بلند (از زیر قبا که آستین کوتاه بود، مشخص است) و تنگ

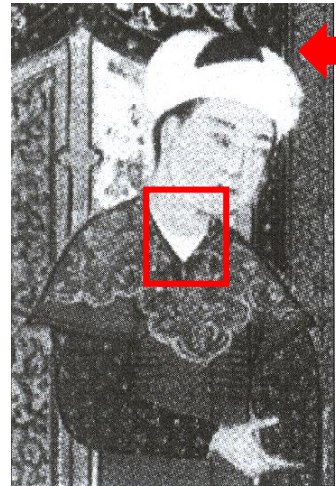
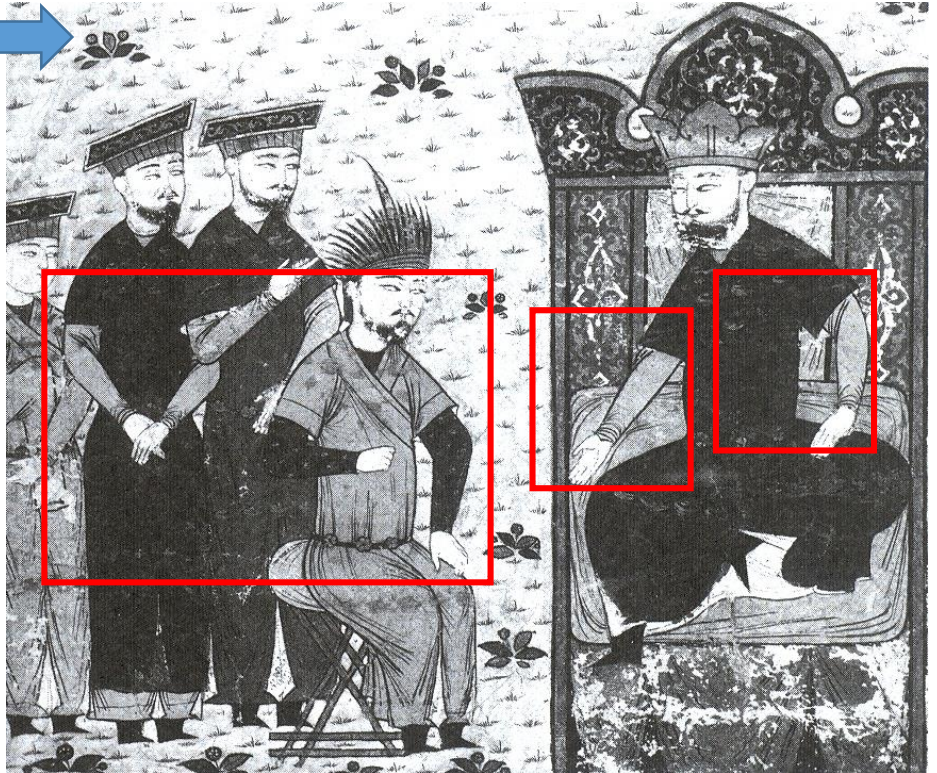

پیراهن بلند

ب- پیراهن زیر

در اکثر نگارگری های ایرانی این لباس با دقت قابل مشاهده است + عمدتاً سفید رنگ + مانند آنچه در ادوار گذشته به آن اشاره شده بود.

ج- قبا (تن پوش رو)

بلند یا کوتاه + آستین کوتاه (به ندرت آستین بلند) + یقه هفت + جلو بسته است + نقش بازویند روی آستین کوتاه قابل مشاهده است.

د- جبه

مشابه ردا یا عبا + عمدتاً سفید رنگ + نسبتاً بلند تا پایین پا + آستین گشاد

ه- عبا یا ردا

آستین های بسیار بلند و دراز = روی زمین کشیده می شود + مردم عادی استفاده نمی کردند + روی سینه تزئین می شد + برای برخی از ثروتمندان از جنس ابریشم بود.

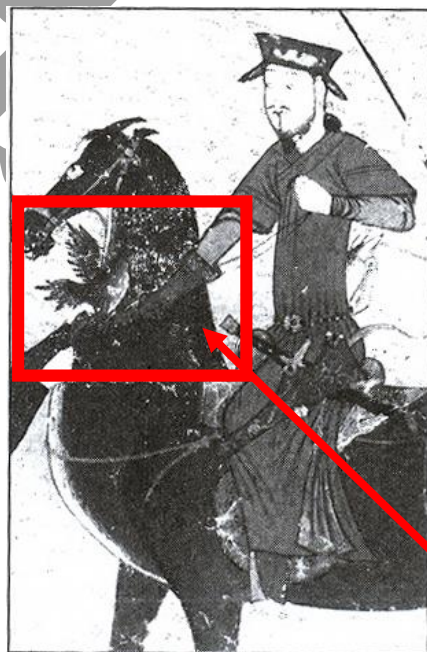
و- سروال یا شلوار

در بالا گشاد + از زیر زانو به تدریج تنگ می شود + در پایین در داخل چکمه های بلند یا کوتاه قرار می گیرد (احتمالا روی آن جوراب نیز می آمده است)

ز- کمر بند + شال + دستکش

دقیقا مشابه مردان قرون ۴ و ۵ هجری قمری

شال

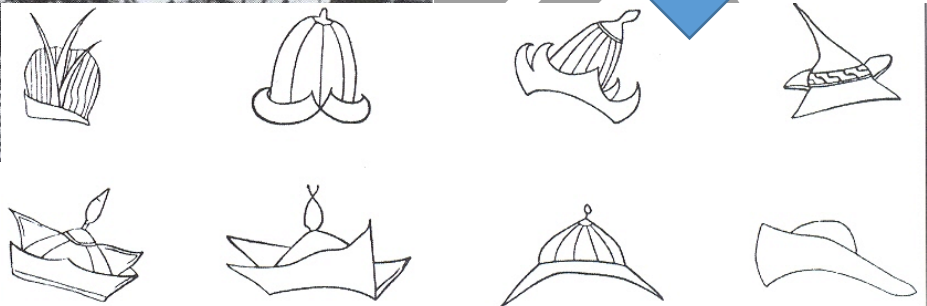
دستکش

ح- پوشش سر

به سه نوع قابل تقسیم است: ۱- کلاه ۲- دستار و عمامه ۳- تاج

ح-۱- کلاه:

تنوع زیاد + معمولا کروی یا مخروطی
شکل + گاهی دور کلاه دستار پیچیده
می شد + کلاه از جنس نمد یا پوست
انواع کلاه های تیموری و ایلخانی

ح-۲- دستار یا عمامه:

به تنهایی تقریبا به کار نمی رود + عمدتا دور کلاه
است + بیشتر در دوره تیموریان رواج دارد +
سوزن دوزی باید داشته باشد.

ح-۳- تاج:

بسیار متنوع است.

ت- پوشش پا

سه قسمت یا نوع است:

الف- کفش ب- چکمه ج- نیم چکمه (بوت)

کفش ها عمدتا رنگی است + روی کفش ها با پارچه های گلدار تزئین می شده است.